

24 червня 2011р.

Директору
Інституту мовознавства
академіку НАН України,
доктору філологічних наук
Скляренку Віталію Григоровичу

ЗАПИТ

щодо-правильного написання імені давньогрецького філософа *Аристотеля* та подібних імен, які містять -рі- (*Аристагор, Аристофан, Евріпід та под.*)

Вельмишановний Віталію Григоровичу!

У різноманітних виданнях останнього часу можна натрапити на нове написання давньогрецьких імен через -ри-. Таке написання підтверджується нещодавно створеною електронною базою «Словники України» Українського лінгвістичного порталу (<http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>). Написання *Аристотель* пропонують укладачі «Філософського енциклопедичного словника» (Абрис, 2002) та окремі видання, наприклад, *І. Монтанеллі. Історія греків. Літопис, 2010.*

Але загальне правописне правило (УП, §90, п. 5, а, 3 з урахуванням усіх можливих винятків) стверджує, що такі особові імена треба писати з -і-. А написання *Аристотель* можна послідовно прослідкувати від «Правописного словника» Голоскевича до нашого часу, знайти в енциклопедіях радянської доби, новітніх виданнях «Наукової думки» (наприклад, в «Енциклопедії історії України». Наукова думка, 2005). Усі українські переклади давньогрецьких текстів виходили з -рі- у відповідних іменах (наприклад, *Аристотель*, «Політика». Основи, 2000).

Знаючи, що десять років тому в пресі обговорювалися пропозиції змін правопису, фахівцям розсилалися анкети, де пропонувалося, цитую дослівно, «поширити „правило дев'ятки“ на правопис іншомовних власних назв: *Аристотель, Едип, Сизиф*», прошу пояснити, як все-таки треба правильно писати подібні давньогрецькі імена відповідно до чинних на сьогодні норм української мови? *Аристотель* чи *Аристофель*? *Евріпід* чи *Еврипід*?

Наперед вдячний за відповідь.

З глибокою повагою,

Б[редакція]ий Максим Євгенович
вул. [редакція]
Київ 01034

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА
ім. О.О.ПОТЕБНІ

01001, Київ-1, МСП, вул. Грушевського, 4,
тел. (+38 044) 279-02-92

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE

O.O.POTEBNYA INSTITUTE
OF LINGUISTICS

Hrushevsky Street 4, Kyiv (Kiev) 1, 01001, Ukraine,
Phone: (+38 044) 279-02-92

№ 131/ 205

24 червня 2011 р.

Б [REDACTED] му Максиму Євгеновичу

Вельмишановний Максиме Євгеновичу.

У відповідь на Ваше звернення до Інституту мовознавства повідомляємо, що ми керуємо чинним Правописом української мови. А відповідь, яку Ви хочете почути є в Правописі.

Учений секретар Інституту
канд. філол. наук

І. Ю. Гальчук